

נובמבר 2011

לכבוד
רופאות ורופאים
החברים בארגון רופאי המדינה (אר"מ)
חברות וחברים יקרים,

תקופה קשה עוברת על כולנו בחודשים האחרונים. חילוקי דיעות קורעים אותנו בפנים ובחוץ. אך זוהי גם העת להישיר מבט ולהבהיר את עמדתי לגבי אותן סוגיות בהסכם, אשר עומדות כרגע בעין הסערה.

אקדים ואומר, כי אין הסכם מושלם. בעולם אידיאלי, ההסכם בינינו ובין ממשלת ישראל היה מכיל את כל היעדים והמטרות אשר שאפנו אליהם בתחילת דרכנו, וכל זאת ללא שום עלות או תמורה מצידנו. אך הכנות מחייבת אותנו להפנים את העובדה, כי במציאות בה אנו חיים, הסכמים קיבוציים הינם תוצר של מגבלות ושל אלטרנטיבות לא מושלמות, וכן, גם של תשלום מחירים מצידנו. אידיאליזם נטול אחריות אינו פריבילגיה שאנו יכולים להרשות לעצמנו, אם ברצוננו להשיג הישגים ממשיים ארוכי טווח. קל מאוד לשבור את הכלים, אך השאלה היא, האם לאורך זמן הייתה אסטרטגיה כזו מביאה או תביא לתוצאות טובות יותר. ספק בידי כי כך הוא הדבר. לכן, למרות כל המגבלות, אני סבור כי ההסכם הקיבוצי שאליו הגענו, לאחר חודשים של דיונים, הינו הסכם טוב, חשוב ואף מהפכני.

לגופו של עניין הרשו לי להגיב בקצרה על ארבעת הנושאים שמציקים לכם במיוחד, ואשר נתפסים כיום כ"סדין אדום" בקרב חלקים מאיתנו.

שעון הנוכחות - גזירה זו לא נחתה עלינו פתאם במהלך המו"מ. זמן רב לפני כן הבהירו לנו בנציבות ובאוצר, שלא נוכל עוד להיות חריגים מול סקטורים אחרים, למרות שחזרנו והסברנו עד כמה ההבדל בין הרופאים לסקטורים אחרים הוא רב. האוצר קבע שזהו תנאי בל יעבור, נשיאת בית הדין הארצי לעבודה אמרה ש"לא יעזור לכם דבר", יהיה לכם שעון כמו לאחרים, מבקר המדינה קבע שהרופאים חייבים להחיל שעון. לא נותר לנו אלא להפוך את הגלולה המרה לגלולה סבירה. בתמורה קיבלנו שבוע עבודה של 5 ימים, שעון גמיש במסגרת שבוע עבודה גמיש, פיצוי על שעות נוספות, חישוב שעות עבור כל פעילות שאנו עושים במסגרת עבודתנו, גם בהיותנו מחוץ לבית החולים, וקיבלנו דיווח שעות עצמי בשיטות חדשניות. הבחירה, אם כן, הייתה לא בין הסכם בלי שעון להסכם עם שעון, אלא בין קבלת שעון בכפייה וללא יתרונות בצדו לבין קבלה בהסכמה עם כל היתרונות הנלווים לכך, כפי שכבר ציינתי.

אורכו של ההסכם בראי תוספת השכר - ראשית אציין כי הטיעון, לפיו ההסכם משקף רק את ה"גידול הריאלי" של עלויות המחיה ולא מעבר לכך, הינו טיעון פופוליסטי. במציאות בה אנו חיים, משא ומתן על הגדלת שכר (במרכיבו השונים) אינו משקף את הגידול בעלות המחיה, ובוודאי שאיננו משמש כתנאי מקדים. הגידול בשכר הינו תוצר יכולתם של הצדדים, ובוודאי של הצד הדורש, למקסם את הישגיו. לפי מדד זה, אין ספק שצלחנו את מבחן התוצאה. ללא חתימה על הסכם ממושך (נותרו מהיום עוד 7.5 שנים), לא היינו מקבלים את תוספות השכר שקיבלנו (ממוצע שנתי של 5.2%, בהשוואה ל-1.78% ממוצע השכר השנתי שהשיג הסכם עיני ול-3% הממוצע שאליו הגיעו חברי הסגל האקדמי) ובפרישה יחסית מהירה (70% תוך 3 שנים).

פריפריה מול מרכז ומקצועות במצוקה - כפי שנהוג היה במשך השנים, כסולידריות חברתית בין הרופאים, גם בעבר לקחנו על עצמנו להיות מובילי שינויים כגון אלה. מהסכם להסכם פעלנו לשינוי התנאים של חלק מהסקטורים, יחסית לאחרים. הפעם נדרש במיוחד תיקון בפריפריה, בשל הקושי לגייס רופאים, דבר המעמיס על מספר התורנויות ועל זמינות שירותי הרפואה. התיקון השני הוא לגבי מקצועות במצוקה, בכל רחבי הארץ, הנמצאים בסכנה קיומית, בשל הקושי לגייס אליהם רופאים והעדר אופק השתכרות מחוץ לבתי החולים. לשני הסקטורים הללו יוענקו מענקים גבוהים למצטרפים חדשים.

אין המדובר בהעדפה של רופאים כאלה מול אחרים, אלא בהצלה של מקצועות בתהליך הכחדה. נכון, אפשר לומר שזה לא מתפקידנו לתקן זאת. חברים, זאת המציאות, אם לא נעשה זאת, איש לא יעשה זאת. לכן אומר זאת בגלוי, אני גאה על כך שבהסכם זה החלטנו לתת עדיפות לשני תחומים אלה. אין המדובר רק בהישגים כלכליים, אלא גם בתפיסת עולמנו כרופאים, אשר מעוניינים לשפר את מצב הרפואה בישראל, ושוב, כל זאת במסגרת המגבלות הקשות שבהן אנו פועלים.

מתמחים - אין ספק שהמתמחים הם חוד החנית של הרפואה ועתידינו. כולנו עברנו את שלב ההתמחות ולכן אנו בוודאי מבינים לליבם. במסגרת ההסכם עשינו ככל יכולתנו לשפר את תנאי המתמחים, ונמשיך לסייע במגמה להעניק למתמחים הטבות מעבר להסכם, אך לא במחיר של אנרכיה ולא במחיר של שבירת הכלים.

אני שב וממליץ לכל הרופאים לשוב ולקרוא את פרטי ההסכם, מתוך ביטחון שילמדו על הישגיו המשמעותיים עבור קבוצות גדולות ביותר של רופאים, שזכו לתוספות ראויות. השיפור באחוזים מבוטא בערך יום, ולכן משפיע על עלייה משמעותית בתמורה לתורנויות, לכוננויות ולשעות נוספות, ו-70% מהתוספות נכנסות לחישוב הפנסיה, שלא כבעבר.

אשר ל"ארבל". חברינו מקבלים שפע פניות להצטרף להתארגנות זו, בשיחות, במיילים, פנים אל פנים, ולפעמים יש בכך גם לחץ חברתי. עלינו להבין כי הבטחות והצהרות נטולות בסיס, בוודאי כפי שהינן נשמעות כיום, הן גם מאוד מסוכנות.

ארבל" הוא ארגון מתחרה לאר"מ, ולא ניתן להיות חבר בשני הארגונים. בהגדרה, יצירת שני ארגונים רק תחליש את עמדתנו מול המעסיקים השונים, ובוודאי שלא תשפר את יכולתנו לפעול בעתיד.

הפונים אליכם מסבירים שההתארגנות החדשה תהיה ארגון בתוך הר"י, אך על-פי המטרות שהוגדרו בבקשתם לרשם העמותות, מטרתם ליצור גוף נפרד ומתחרה בהר"י ובאר"מ. מצב זה יוצר חברות כפולה נוגדת, שאינה אפשרית על-פי התקנון.

צריך לקחת בחשבון, שהמעבר לארגון המתחרה ארבל" כרוך בויתור על כל התנאים החשובים המגיעים לכם במסגרת חברות באר"מ והר"י, כמו ביטוח אחריות מקצועית, חברות בארס גמולים (קרן אסיף לשעבר) ופעילויות במסגרת האיגודים המקצועיים והמועצה המדעית.

למרות כל הוויכוחים שפוקדים אותנו, אני משוכנע בחשיבותו של ההסכם אליו הגענו ובהישגיו. בטוחני כי אם נניח כרגע לפוליטיקה ולדמגוגיה ונבחן את ההסכם לגופו, נראה כי אכן מדובר בהישג משמעותי לכלל ציבור הרופאים בישראל.

אין לי ספק כי כולנו נפסיד בהתפלגות הזאת, ואין לנו את המותרות לשלם מחיר על השלכותיה.

שלכם,

ד"ר צאקי זיו-נר, יו"ר